

POSTANOWIENIE

26 października 2021 roku

Sąd Rejonowy Lublin – Zachód w Lublinie w IX Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SR Joanna Bis-Banach

przy udziale Protokolanta: sekr. sąd. Magda Krewko

w obecności Prokuratora Prokuratury Okręgowej del. Do Prokuratury Regionalnej Marcina Kołodziejczyka

w sprawie Bartosza Kramka podejrzanego czynny z art. 271 § 3 kk oraz 299 § 1 kk i in.

po rozpoznaniu zażalenia obrońców podejrzanego na postanowienie Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Lublinie z dnia 15 lipca 2021 roku o zastosowaniu środka zapobiegawczego w postaci zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu

na podstawie art. 437 § 1 kpk

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 15 lipca 2021 r. w toku postępowania przygotowawczego w sprawie PR 1 Ds. 34.2018.S Prokurator Prokuratury Okręgowej w Lublinie del. do Prokuratury Regionalnej w Lublinie zastosował wobec Bartosza Kramka środek zapobiegawczy w postaci zakazu opuszczania kraju, połączony z zatrzymaniem paszportu. W uzasadnieniu Prokurator wskazał, że jest to konieczne dla zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania przygotowawczego. Wskazał istnienie przesłanki ogólnej z art. 249 § 1 kpk, jak również przesłanek z art. 258 § 1 i 2 kpk, argumentując, że kluczowe znaczenie celowości poddanie podejrzanego rygorom środków przymusu ma ciężar gatunkowy zarzutów oraz obawa przed próbami bezprawnego wpływania na śledztwa oraz brak w Polsce stałego miejsca zamieszkania.

Powyższe postanowienie zaskarżył obrońca podejrzanego, adw. Radosław Baszuk. W zażaleniu zarzucił zaskarżonemu postanowieniu obrazę przepisów postępowania i prawa materialnego, a mianowicie: 1. art. 258 § 4 kpk poprzez niewskazanie okoliczności uzasadniającej konieczność zastosowania tego środka, pomimo stosowania środka w postaci poręczenia majątkowego, 2. art. 258 § 2 kpk poprzez zastosowanie środka zapobiegawczego, gdy surowość ewentualnej, wymierzonej kary nie jest sama w sobie przesłanką do zastosowania tego środka, a jedynie pozwala na przyjęcie domniemania, że zastosowanie środka jest niezbędne w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, co w realiach niniejszej sprawy nie ma miejsca. Wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia i uchylenie zakazu opuszczania kraju połączonego z zatrzymaniem paszportu,

ewentualnie zastosowanie poręczenia indywidualnego wskazanych osób publicznych.

Nadto postanowienie zaskarżył obrońca podejrzanego, adw. Tomasz Przeciechowski, zarzucając obrazę art. 52 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, art. 2 ust. 2 i 3 Protokołu 4 do Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności poprzez pozbawienia podejrzanego możliwości wyboru miejsca zamieszkania i pobytu oraz opuszczenia kraju, a także art. 47 Konstytucji RP poprzez mające charakter represyjny ograniczenie podstawowego prawa do ochrony życia prywatnego i rodzinnego w postaci faktycznego zakazu osobistego kontaktu z najbliższym członkiem rodziny, a także obrazę art. 249 §1 kpk i art. 258 § 1 pkt 1 i § 4 kpk, art. 258 § 1 pkt 2 i § 4 kpk, art. 258 § 2 kpk oraz błąd w ustaleniach faktycznych poprzez ustalenie, że nie ma możliwości bezpośredniego doręczenia podejrzanemu korespondencji na adres w Polsce. Obrońca wskazał, że w postępowaniu przed Sądem Okręgowym została złożona umowa najmu lokalu i wskazany adres do korespondencji w Warszawie, ul. Fieldorfa, nadto został wskazany adres kancelarii jako adres do doręczeń korespondencji procesowej.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zażalenia są zasadne i jako takie zasługują na uwzględnienie.

Po pierwsze, należy wskazać, że ocena zasadności stosowania środków zapobiegawczych była przedmiotem rozpoznania Sądu Rejonowego w postępowaniu objętym sygnaturą IV Kp 476/21, a następnie Sądu Okręgowego – sygnaturą V Kz 686/21. Nie dokonując końcowej oceny materiału dowodowego, która przeprowadzona zostanie dopiero na etapie wyrokowania przez Sąd *meriti* należy się zgodzić ze stanowiskiem wyrażonym w zaskarżonym orzeczeniu, iż zebrane w sprawie dowody wymienione w treści postanowienia wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przez podejrzanego zarzuconego mu czynu. Podstawowym zadaniem i przyczyną stosowania środków zapobiegawczych jest, zgodnie z art. 249 § 1 kpk, zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania, tym samym w realiach niniejszej sprawy słusznie uznano, że spełniona jest ogólna przesłanka stosowania wszelkich środków zapobiegawczych. Nadto z lektury uzasadnienia Sądu Okręgowego w Lublinie należy wywieść, że dokonał on oceny szczególnych przesłanek tymczasowego aresztowania zawartych w art. 258 § 1 i 2 kpk. Zatem utrzymując w mocy w dniu 15 lipca 2021 r. postanowienie Sądu Rejonowego, nie widział potrzeby warunkowego stosowania innych środków zapobiegawczych niż poręczenie.

Tymczasem w dniu 15 lipca 2021 roku Prokurator wydał postanowienie w przedmiocie środków zapobiegawczych w postaci zakazu opuszczania kraju, połączonego z zatrzymaniem paszportu. Należy zgodzić się z Prokuratorem, co do istnienia przesłanki z art. 249 § 1 kpk, o czym była mowa powyżej. Natomiast nie można zgodzić się ze stwierdzeniem, że „w aktualnej sytuacji procesowej stwierdzić należy, iż poręczenie majątkowe może nie być wystarczające do powstrzymania podejrzanego od podejmowania prób utrudniania biegu śledztwa”. W istocie stanowi to próbę zmiany orzeczenia Sądu Okręgowego, podczas gdy sytuacja faktyczna i prawna nie uległa zmianie od daty wydania orzeczenia. Okoliczność zagrożenia surową karą (art. 258 § 2 kpk) nie uległa zmianie. Poręczenie majątkowe zostało uiszczone, podejrzany stawia się na wezwania organów ścigania, ustanowił obrońców, wskazał adres do doręczeń w kraju. Nadto

przebywa w granicach Unii Europejskiej. Faktem jest, że podejrzany nie ma w Polsce stałego miejsca zamieszkania i zameldowania, jednak wyżej wskazane zachowania minimalizują obawę wystąpienia obawy wskazanej w art. 258 § 1 i 2 kpk. Ubocznie należy wskazać, że Prokurator nie podając w podstawie prawnej przepisu art. 258 § 1 kpk, wywodzi w uzasadnieniu postanowienia istnienie przesłanek na nim opartych. Podstawa prawna postanowienia nie koreluje więc z treścią uzasadnienia wbrew przepisowi art. 94 § 1 pkt 4 kpk.

Nadto w ocenie Sądu podnoszona przez Prokuratora niemożność doręczenia podejrzanemu korespondencji na adres krajowy, mogąca uniemożliwiać zapewnienie jego niezwłocznego stawiennictwa na żądanie organów ścigania, nie wpływa na ocenę zasadności zastosowania środka zapobiegawczego. Okoliczność ta była znana Sądowi Okręgowemu, który nie zastosował rzeczonoego środka. Należy mieć na uwadze treść art. 138 kpk, który stanowi, że strona nieprzebywająca w kraju ani innym państwie członkowskim Unii Europejskiej, ma obowiązek wskazać adresata dla doręczeń w kraju lub w innym państwie członkowskim. Co więcej, przepis ten przewiduje doręczenia na znany adres w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej. Przepis wymaga wskazania nie adresu w kraju, ale adresata, tzn. osoby lub instytucji z danymi adresowymi, która będzie w imieniu uczestnika postępowania przyjmowała korespondencję. Zatem do doręczeń i wezwań mogą być stosowane sposoby wymienione w art. 132 § 3 kpk lub art. 137 kpk.

Nadto należy zgodzić się z obrońcą, że twierdzenie Prokuratora, że rezydowanie podejrzanego na terytorium Belgii może ułatwiać mu ewentualną ucieczkę poza granice Unii Europejskiej, w szczególności przez powiazania z Petro Kozlovsky jest jedynie nie popartą okolicznościami spekulacją. Wskazać należy, że śledztwo toczy się od dłuższego czasu (3 lata), a podejrzany stawia się na wezwania organów ścigania. Dnia 12 sierpnia br. został przesłuchany w charakterze podejrzanego, stawił się także na posiedzenie w niniejszej sprawie.

Reasumując, w ocenie Sądu sytuacja procesowa podejrzanego nie uległa zmianie od daty orzeczenia z 15 lipca 2021 roku. Nie sygnalizowano żadnych nieprawidłowości zachowania podejrzanego ani podejmowanych przez niego zakłóceń biegu postępowania. Zatem zabezpieczenie prawidłowego toku postępowania zostało zapewnione przez dotychczas orzeczony środek w postaci poręczenia majątkowego i na ten moment postępowania jest wystraszające.

Odnosząc się do wniosku obrońców o umorzenie postępowania wobec wydania przez Prokuratora kolejnego postanowienia, wskazać należy, że w ocenie Sądu postanowienie z 30 sierpnia 2021 r. mimo użycia w sentencji słów „zmienia” w istocie jest odrębnym postanowieniem o zastosowaniu środków zapobiegawczych, Prokurator nie powołuje w podstawie prawnej przepisu art. 253 § 1 kpk oraz przeprowadza nieco odmienną argumentację w uzasadnieniu postanowienia.

Z uwagi na powyższe, orzeczono jak w sentencji postanowienia.